

ඉස්ලාම් හි කාන්තාව

[සිංහල – Sinhala – سنھالي]

මහාචාර්ය ජමාල් බද්වි

පරිවර්තනය: ජාසිම් බින් දඹුයාන්

2013 - 1434

IslamHouse.com

المرأة في الإسلام

« باللغة السنهالية »

جمال بدوي

ترجمة: جاسم بن دعيان

2013 - 1434

IslamHouse.com

ඉස්ලාම් හි කාන්තාව

මාහාවාරිය ජමාල් බදවි

කැනඩාව ප්‍රින්ස්ටන් විශ්ව විද්‍යාලය

1. හැඳින්වීම
2. ඉතිහාසය
3. අතීත ශිෂ්ටාචාරය
4. ඉස්ලාමය කාන්තාව
 - දැරියන් හා යුවතියන් වශයෙන්
 - බිරිඳක් වශයෙන්
 - මවක් වශයෙන්
5. ආධ්‍යාත්මික මුහුණුවර
6. සමාජීය මුහුණුවර
7. ආර්ථික මුහුණුවර
8. දේශපාලන මුහුණුවර
9. අවසානය

1. හැඳින්වීම

කාන්තාවකට සමාජය තුළ හිමිවන තැන වනාහි අලුතින් සාකච්ඡාවට ලක්විය යුතු කරුණක් නොවන බව කවුරුත් දනී. එහෙත් ඒ පිළිබඳ ස්ථාවර හෝ මුලුමණින්ම පිළගත හැකි ආකාරයේ අර්ථ විග්‍රහයක් තවමත් ඉදිරිපත් වී නැත. මේ ලිපිය අදාළ ප්‍රස්තුතය සම්බන්ධ ඉස්ලාමීය අර්ථකථනය පිළිබඳ ලුහුඬු හා යථානුරූප පැහැදිලි කිරීමකි.

ඉස්ලාමීය ඉගැන්වීමට අනිවාර්යයෙන්ම සාධක වී ඇත්තේ දෙවයන් වහන්සේගේ චිත්‍රදර්ශිව වන ශුද්ධ වූ කුර්ආනයත්, මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාණන්ගේ සියුම් ජීවන දර්ශනය සැඟවුණු මහඟු හදිස් වැකියන් ය. අල් කුර්ආනය හා හදිසය කවර හෝ විෂයයක් පිළිබඳව වුව ඉස්ලාමීය අර්ථ දැක්වීමෙහි මූලාශ්‍ර වශයෙන් සැකයෙන් තොරව ම පිළිගනු ලැබෙන්නේය.

මෙම ලිපිය ඇරඹෙන්නේ ඉස්ලාමයට පෙර වූ යුගයෙහි කාන්තාවන්ට හිමිව තිබූ තැන පිළිබඳ ලුහුඬු විවරණයකි. අනතුරුව අපි ප්‍රධාන ප්‍රශ්න කිහිපයක් කෙරෙහි අපේ අවධානය යොමු කරමු.

සමාජය තුළ කාන්තාවන්ට හිමි තැන පිළිබඳ ඉස්ලාමීය ස්ථාවරය කුමක්ද? ඉස්ලාම් හෙළිදරව් කෙරුණ සමයෙහි පැවති ජීවන රටාවට මෙය කෙතරම් දුරට සමාන්තර හා පරස්පර වන්නේද? මෑත දශක කිහිපය තුළ කාන්තාවන් විසින් හිමි කර ගන්නා ලද අයිතිවාසිකම් මේ හා කෙතරම් දුරට අනුරූප වන්නේද?

2. ඉතිහාසය

මෙම ලිපියෙහි එක් වැදගත් අරමුණක් වන්නේ කාන්තා වන්ගේ ගරු කටයුතු බව හා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමෙහි ලා ඉස්ලාමයේ දායකත්වය සාධාරණ තක්සේරුවකට ලක් කිරීමයි. මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කරගනු වස් විශේෂයෙන් ඉස්ලාමයට පෙර වූ යුගයෙහි (එනම් ක්‍රි.ව. 610ට පෙර) පැවති ශිෂ්ටාචාර හා ආගම් තුළ කාන්තාවන් කවර අන්දමින් සලකන ලද්දේ ද යන්න කෙටි විමසුමකට ලක් කිරීම අර්ථ දායක වනු ඇත. කෙසේ වුවද මෙහි අප දක්වන තොරතුරු බොහෝමයක් ඉස්ලාමයේ උදාවෙන් සියවස් දොළහකට පමණ පසුවත්, එනම් දහනව වැනි සියවසට තරම් පශ්චාත් අවධියක වුවද, ස්ත්‍රියගේ තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන බව සැලකිය යුතුය.

□ අතීත ශිෂ්ටාචාර තුළ ස්ත්‍රිය

හින්දු සමාජයේ ගැහැණියට හිමි තැන විස්තර කරමින් බ්‍රිතාන්‍ය විශ්වකෝෂය (Encyclopedia Britannica) මෙසේ පවසයි.

“ඉන්දියාව තුළ කාන්තාවන් යටපත් කොට තබාගැනීම මූලික ප්‍රතිපත්ති යක් වූ දෙයකි. කාන්තාව දවස පුරා ඇගේ ආරක්ෂකයින් යයි ගැනෙන අය විසින් නිරන්තර පරාධීන තත්ත්වයක තබා ගත යුතු බව මනුෂ්‍යාණ්ඩ්‍රයේ පවසා ඇත. දේපල අයිතිය හා ආධිපත්‍යය පරපුරට පුරුෂයන්ට මිස ස්ත්‍රීන්ට පැවරීමක් නොවුණි.”

යහපත් භාර්යාවක් යන්න හින්දු පත පොතෙහි නිර්වචනය කරනු ලැබෙන්නේ මනස, වදන හා ඉරියව් යටපත් කොට තබා

ගන්නා වුත්, මෙලොව දී ශ්‍රේෂ්ඨත්වය අත්කර ගන්නාවුත්, එමෙන් ම පරලොවෙහි දීත් තම ස්වාමිපුරුෂයා සමඟ ම සිටින්නාවුත් ස්ත්‍රියක් යනුවෙනි.“

ග්‍රීක කාන්තාවන් ද ඉන්දියානු හෝ රෝමානු කාන්තාවන්ට වැඩි ඉහළ තලයකට අයත් ගැහැණු බවක් නොපෙනේ.

ඇතිනියානු කාන්තාවන්ද සැමවිට ම බාල තත්ත්වයක පසුවුවා ය. ඇයට නිරන්තරයෙන්ම පියා, සොහොයුරා හෝ පුරුෂ පක්ෂයේ වෙනත් නෂයෙකුගේ ආධිපත්‍යයට යටත් ව තිඳින්නට සිදුවිය.

විවාහයේදී ඇගේ ස්වාධීන කැමැත්ත ගැන සැලකීමක් නොවීය.

ඇය සැම විට ම තම දෙමාපියන්ගේ සිතැති ගරුකරන්නට බැඳී සිටියාය. තමන්ට බෙහෙවින් ආගන්තුක වුව ද, තම ස්වාමි පුරුෂයා එනම් ස්වාමියා ඔවුන්ගේ කැමැත්ත පරිදි පිළිගන්නට ආයට සිදුවිය.

රෝමානු කාන්තාව ඉතිහාසඥයෙකු විසින් විස්තර කරනු ලැබ ඇත්තේ “බිළිඳෙකු, අත බාලයෙකු, භාරකාරයෙකු යටතේ සිටින්නෙකු” වශයෙනි. පුරුෂයින්ගේ පුද්ගල රසාශ්වාදයට අනුව කිසිවිටෙක ක්‍රියාකාරී වීමට තරම් නොහැකි අයෙකු වශයෙනි. සිය සැමියාගේ භාරකාරත්වය හා මූලිකත්වය යටතේ සඳහන්ව විසිය යුත්තෙක් වශයෙනි.

බ්‍රිතාන්‍ය විශ්වකොෂයෙහි (Encyclopedia Britannica) දැක්වෙන පරිදි රෝමානු ශුෂ්ඨාචාරය තුළ කාන්තාවකගේ නෛතික තත්ත්වය සැකෙවින් මෙසේය.

“රෝමානු නීතියට අනුව ඉතිහාසගත කාලයේ දී පවා කාන්තාව මුලුමනින්ම අනුන්ගෙන් යැපුණ තත්ත්වයක පසු වුවාය. විවාහයෙන් පසුව ඇයත්, ඇගේ දේපලත් තම සැවියාගේ අධිකාරයට යටත් වීමට සිද්ධ විය. බිරිඳ සැමියාගේ මිලට ගත් දේපලක් බඳු ද විය. කාන්තාවන්ට කිසිදු සිවිල් හෝ රජයේ නිලයක් දැරීමට අවසරයක් නොවුණි. භාර කාරත්වය හා සාක්ෂි දැරීම ද ඇයට අහිමි විය. හදාවඩා ගැනීම හෝ හදාවඩා ගනු ලැබීමටත්, කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමටත්හෝ ගිවිසුමකට එළැඹීම ටත් ඇයට ඉඩක් නොවුණි.”

□ ස්කෑන්ඩිනේවියානු ගෝත්‍ර අතර කාන්තාව

විවාහක හෝ වේවා අවිවාහක හෝ වේවා, ඇය සදාකාලික වම භාරකාරත්වයක් යටතේ සිටිය යුතු වුවාය. දහතුන් වැනි ශත වර්ෂය අග දී ප්‍රකාශිත “ක්‍රිස්තියානි V” ආඥාමාලාව යටතේ ස්ත්‍රියක් තම භාර කාරයාගේ කැමැත්තෙන් තොරව විවාහප්‍රාප්ත වුවා නම් භාරකාරයාට කැමැති නම් ඇගේ ජීවිත කාලය තුළ ඇගේ දේපල පරිපාලනය කිරීමට හා භුක්ති වඳීමට පුළුවන.

□ ඉංග්‍රීසි පොදු නීතියට අනුව

විවාහප්‍රාප්ත අවස්ථාවේ දී කාන්තාව සතුව තිබූ සියලු ස්ථාවර දේපල ආගේ ස්වාමියාගේ සන්තකයක් බවට පත්විය. බිම්කුලි ඇතුලු යුග දිවිය ගත කරන කාලය තුළ අදාළ දේපලවල ක්‍රියාකාරිත්වය තුළින් උපයා ගැනෙන සියලු ලාභවලට පුරුෂයා හිමිකරු විය. කල්ගත වෙද්දී ඉංග්‍රීසි උසාවි මගින් සැමියා බිරිඳගේ අනුමැතියෙන් තොරව ආයගේ

ස්ථාවර දේපල අනෙකෙකුට පැවරීම වළක්වන විධි ක්‍රම යෙදුනමුත් ඔහු තවදුරටත් එම දේපල පරපාලනය හා එයින් උත්පාදිත ආදායම් ලබාගැනීම පිළිබඳ අයිතිය තුක්ති වින්දේය. බිරිඳගේ පුද්ගලික දේපල කෙරෙහි සැමියාගේ අධිකාරය සම්පූර්ණයෙන් ම තහවුරු විය. තමන්ට නිසි බැව් හැඟුණු විටෙක එය වැය කිරීමේ අයිති වාසිකම ඔහු සතු විය.

මෙම තත්ත්වය තුළ දියුණුවක් දකින්නට ලැබුණේ දහනව වැනි සියවසේ අග භාගය තරම් පසු කාලයේදී ය. 1870 විවාහප්‍රාප්ත ස්ත්‍රීයගේ දේපල සම්බන්ධ පනත හා පිළිවෙළින් 1882 හා 1887 දී එයට එකතු කෙරුණ සංශෝධන ආදී පනත් මාලාවකින් විවාහක ස්ත්‍රීයකට, අවිවාහක, වැන්දඹු හා දික්කසාද වූ ස්ත්‍රීයකට මෙන් ම දේපල අයිතියත්, ඒ පිළිබඳ ගිවිසුම්වලට පැමිණීමේ අයිතියත් තහවුරු කරනු ලැබුණි. දහනව වැනි සිය වසර තරම් පශ්චාත් අවධියක දී පුරාතන නීතිය පිළිබඳ විශාරද වරයෙකු වන ශ්‍රීමත් හෙන්රි මේන් ලියා තිබුණේ, “යම් පමණ හෝ ක්‍රිස්තියානි ආයතනයක නැඹුරුවකින් යුතු වූ කිසිදු සමාජයක් තුළ මධ්‍යතන රෝමානු නීතියෙන් විවාහක ස්ත්‍රීන්ට පැවරුණ තරමේ පුද්ගලික නිදහසක් ලබා දී නැති තරම්ය.” යනුවෙනි.

ජෝන් ස්ටුවර්ට් මිල් විසින් තම *The subjection of women* (කාන්තාව යටපත් කිරීම) යන ලිපියෙහි මෙසේ සඳහන් කර ඇත.

“ . . . ශිෂ්ටාචාරය හා ක්‍රිස්තියානි සමාජ විසින් කාන්තාවකට සිය සාධාරණ අයිතීන් නැවත ලබා දී ඇතැයි අනවරණයෙන් ඇයට කියා දෙනු ලැබේ. කෙසේ වුව ද ඇගේ සැමියාගේ වහලිය වන තරමට නෛතික බැඳීමකින් යුතු වන්නීය.

කාන්තාවන්ගේ සමාජ තත්ත්වය පිළිබඳ අල් කුර්ආනයේ වන ප්‍රඥාප්තීන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්නට පෙරාතුව මේ කාරණය පිළිබඳ ව බයිබලයේ වන සඳහන් කිහිපයක් දැක්වීම තුළින් අදාළ කරුණු මනාව අනාවරණය වීමෙන් අපක්ෂපාත තක්සේරුවකට මඟ පෑදෙනු ඇතැයි හැඟේ. මොසස් ගේ නීතියෙහි (Mosaic Law) ස්ත්‍රීය පුරුෂයා විසින් විවාහ පොරොන්දුවට නතුකර ගැනෙන්නේය. බයිබල් විශ්ව කෝෂයෙහි මෙම සංකල්පය මෙසේ විස්තර කරයි. බිරිඳක් විවාහ පොරොන්දුවට නතුකර ගැනීම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ හුදෙක් යමෙක් ගැණුම් මුදල ගෙවීමෙන් ආයගේ අයිතිය ලබා ගැනීමය. මෙසේ නතුකර ගත් ගැහැණියක් වනාහි ගැණුම් මුදල ගෙවන ලද යුවතියක්ය. නීතිමය වශයෙන් යුවතියකගේ විවාහය වලංගු වීම සඳහා ආච්ඡාදයේ කැමැත්ත අවශ්‍ය නොවීය. යුවතියගේ කැමැත්ත අනවශ්‍ය වන අතර එහි අවශ්‍යතාවය නීතියේ කවර හෝ තනතුර සඳහන් නොවන්නේය.

දික්කසාද වීමේ අයිතිය පිළිබඳව බිබ්ලිකා විශ්වකෝෂයේ මෙසේ සඳහන් වී ඇත. “ස්ත්‍රීය පුරුෂයාගේ දේපලක් වන නිසා ඇය දික්කසාද කිරීමට ඔහුට ඇති අයිතිය සාමාන්‍ය දෙයකි.” “දික්කසාද අයිතිය හිමිවන්නේ පුරුෂයාට පමණක්ය මෝසස්ගේ නීතියේ දික්කසාදය යනු සැමියා පමණක් තුක්ති විඳින වරප්‍රසාදයකි.”

ක්‍රිස්තියානි දේවස්ථානය මේ පිළිබඳව දරන මතය මෑත සියවසර කිහිපය වන තුරුම මෝසස්ගේ නීතිය හා සමකාලීන සංස්කෘතීන් තුළ ඉස්මතු වූ චින්තන ධාරා මගින් පොහොසත්වූ බව පෙනේ. ඩෙවිඩ් සහ වේරා මේස් David & Vera Mace විසින් ලියන ලද Marriage - East and West (පෙරදිග හා අපරදිග විවාහ ක්‍රම) යන ග්‍රන්ථයෙහි මෙසේ කියවිය හැකිය.

අපේ ක්‍රිස්තියානි උරුමය තුළ එබඳු සුළුකොට තකන ප්‍රඥාප්තීන් නැතැයි, කිසිවෙකු සඳහන් කළ යුතු යයි අපි පිළි නොගනිමු. අන් කවර හෝ තැනක, මුල් කාලීන ක්‍රිස්තියානි පියවරුන් විසින් දක්වන ලද තරමට වඩා ස්ත්‍රිය පහත්කොට දැක්වෙන සඳහන් සොයා ගැනීම දුෂ්කර වනු ඇත. සුප්‍රකට ඉතිහාසඥයෙකු වන ලැකි “Leckey” විසින් පවසා ඇති පරිදි පූජක පියවරුන්ගේ ලියවිලිවල . . . “කාන්තාව නිරයේ දොරටුව හැටියට උපමා කෙරී ඇත. ඇය සියලු මිනිස් අහේතුන් හි මවයි. තම ගැහැණුකම පිළිබඳව ඇය ලැජ්ජා විය යුතුයි. තමන් විසින් ලොවට ගෙනෙන ලද සියලු දුර්භාග්‍යයන්ට වන්දියක් වශයෙන් ඈ අඛණ්ඩව දඬුවම් ලබමින් දිවි ගෙවිය යුතුය. තම වැඳ වැටීමෙහි සමරු වන ඇගේ ඇඳුම් ඇයට ලැජ්ජාව ගෙන දී යුතුය.” යනුගේ සඳහන්වී ඇත.

තම රූපය ඇයට විශේෂයෙන් ම අවනම්වූවක් විය යුත්තේය. මන්ද, ඒ වනාහි යක්ෂයාගේ ප්‍රබලතම ආයුධය වන නිසාය. මෙබඳු ප්‍රභාරයන් අතරින් වඩාත් ම දරුණු වන්නකි මේ ටර්ටියුලියානු ප්‍රකාශය: “නුඹ එකිනෙකා ඊවා කෙනෙකු බව නුඹ දන්නෙහිද? නුඹේ වර්ගය කෙරෙහි දෙවියන් වහන්සේගේ දණ්ඩනය මෙම යුගයෙහි පවතින්නේය. මේ නිසා නුඹ තුළ වරදකාර හැඟීම් අත්‍යවශ්‍යයෙන් ම පැවතිය යුතුය. නුඹ යක්ෂයාගේ දොරටුවයි. නුඹ තහනම් ගසෙහි තහනම් ඉවත් කරන්නීය. දිව්‍යමය නීතිය මුලින් ම කඩකළේ නුඹය. යක්ෂයා නුඹ ම ය. දෙවියන් වහන්සේගේ ප්‍රතිමූර්තිය වන මිනිසා නුඹ විසින් විනාශ මුඛයට ඇද දමන ලද්දේ ය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඉස්මතු වූයේ මරණයයි. දෙවියන් වහන්සේගේ පුත්‍රයාට පවා මරණයට පත්වන්නට සිදුවුණි. ක්‍රිස්තියානි දේවස්ථානය විසින් ස්ත්‍රියකගේ නින්දිත තත්ත්වය තහවුරු කළා පමණක් නොව ඇය ඊට කලින් තුක්ති විඳි අයිතිවාසිකම්

පවා ය කෙරෙහි බැහැර කර දැමුවේය.“ යනු තව දුරටත් සඳහන් වේ.

1. ඉස්ලාමය ස්ත්‍රීය

ලොව වසා පැතිරුණු අඳුර මැද අරාබි කාන්තාරයෙහි මිනිසා වෙනුවෙන් නැවුම්, උතුම් විශ්වය ම පණිවුඩයක් දිව්‍යමය හෙළිදරවුව තුළින් රැවි දුන්නේය.

“මනුෂ්‍යයෙහි! ඔබේ පුරක්ෂිතයාණන්ට බිය බැති වන්න. ඔහු ඔබ සියලු දෙනා එකම පිවයකින් මැව්වේය. එයින් ම ඔහුගේ සහකාරිය ද මැව්වේය. ඉන්පසු ඒ දෙදෙනාගෙන් අප්‍රමාණ පුරුෂයින් ද ස්ත්‍රීන් ද බෝ වීම කළේය.” අල් කුර්ආන් 4:1

මෙම ප්‍රකාශය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කළ උගතෙකු පවසා ඇති පරිදි, “කාන්තාවගේ මානුෂිකත්වය පිළිබඳ ව සියලු මුහුණුවර මෙතරම් අසිරිමත් ලෙසින් ලුහුඬින්, විඳිවත් ලෙසින්, ගැඹුරින් හා යථානුරූප බවින් හෙළි කරන වෙනත් පුරාතන හෝ නූතන ප්‍රකාශයක් තවත් නොවෙතැයි විශ්වාස කරනු ලැබේ.”

මෙම උතුම් වූ ද ස්වාභාවික වූ ද සංකල්ප තහවුරු කොට දක්වමින් ශුද්ධ වූ කුර්ආනය මෙසේ සඳහන් කරයි.

“..... එකම පිවයකින් ඔබලා නිර්මාණය කළේ ඔහු ය. එයින් ඔබලාට ආදරයෙන් එක්වී වෙසෙනු පිණිස සහකාරිය ද මැවුවේත් ඔහු ම ය “..... අල් කුර්ආන් 7:189

“අහස්හි හා පොළොවෙහි මැවුම්කරු වූ ඔහු විසින් ඔබලා අතරින් ඔබ සඳහා සහකාරීන් ඇති කර තිබේ.” අල් කුර්ආන් 42:11

“(දෙවියන් වහන්සේ වන) අල්ලාහ් විසින් ඔබට ඔබේ වර්ගයේ සහකාරීන් ද ඇති කළේය. ඔබේ සහකාරයන් තුළින් දරු මුණුබුරන් ද ඇති කළේය. ඔහු ඔබ සඳහා යහපත් ආහාර සපයා ඇත. ඉතින් අසත්‍ය දේ ගැන ඔවුන් විශ්වාසය තබන්නෝ ද? අල්ලාහ්ගේ ආශීර්වාදය ඔවුන් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නෝද?” අල් කුර්ආන් 16:72

මෙම පොතේ ඉතිරි කොටස, සමාජය තුළ කාන්තාවට හිමි තත්ත්වය පිළිබඳව ආධ්‍යාත්මික, සමාජීය, ආර්ථික හා දේශ පාලනමය ආදී විවිධ මුහුණුවර පිළිබඳ ඉස්ලාමයේ මතය කෙටියෙන් විස්තර කරයි.

□ ආධ්‍යාත්මික මුහුණුවර

කාන්තාව, ඇගේ අයිතිවාසිකම් හා වගකීම් සම්බන්ධයෙන් දෙවියන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි මුලුමණින් ම පුරුෂයා සමඟ සමව සිටින බව අල් කුර්ආනය පැහැදිලි හා නිශ්චිත සාක්ෂි දක්වයි.

“සෑම ආත්මයක් ම ස්වකීය ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් වගකීම් දරන්නේ ය.” අල් කුර්ආන් 74:38

එහි මෙසේ සඳහන් වෙයි.

“... එහෙයින් ඔවුන්ගේ සුරක්ෂිතයා ඔවුන්ගේ ප්‍රාර්ථනය පිළිගන්නේය. ඔබලා අතරින් ගැහැණියකු හෝ පිරිමියෙකු කළ ක්‍රියාවක් නිශ්චිත වශයෙන් ම නිශ්චල එකක් බවට පත් නොකරමි.” අල් කුර්ආන් 3:195

“ගැහැණියක් හෝ පිරිමියෙක් කවරෙකු වුවද විශ්වාස වන්නෙයක් යහපත් ක්‍රියාවන් කරන්නේ නම් නිශ්චිත වශයෙන් ම ඔහුට යහපත් ජීවිතයක් ලබා දෙන්නෙමු. ඒ වැන්නන්ට ඔවුන් කළා වූ ක්‍රියාවන් අනුව යහපත් ප්‍රතිඵල ලබා දෙන්නෙමු.” අල් කුර්ආන් 16: 97 හා 4: 124.

ශුද්ධ වූ අල් කුර්ආනයේ ආදම් ගේ මූලික අත් වැරද්දට ස්ත්‍රිය වරදකාරිය කර නැත. දෙදෙනාම දෙවියන් වහන්සේට අකීකරු වීම සම්බන්ධයෙන් වරද සහගත වූහ. දෙදෙනාම මේ ගැන පශ්චාත්තාප වූ අතර, දෙදෙනාම සමාව ලද්දෝය. අල් කුර්ආන් 2: 36, 7: 20 – 24, එක් කුර්ආන් පාඨයක (අල් කුර්ආන් 20:121, ආදම්තුමා විශේෂිත ලෙස දෝෂයට පත් කරනු ලැබ ඇත.

දෛනික යාඥා, උපවාසය, දුගි බද්ද (සකාත්) සහ හජ් වන්දනාව ඇදී ආගමික වතාවත් වල දී ස්ත්‍රිය සැබැවින් ම පිරිමියාට වඩා වරප්‍රසාද ලබා සිටින්නීය. නිදර්ශනයක් වශයෙන් ස්ත්‍රිය සිය මාසික ඔසප් කාල සීමාව තුළදීත්, දරු ප්‍රසූතියෙන් දින 40 ක කාලයකදීත් දෛනික යාඥාවෙන් මුදා හරිනු ලැබ ඇත. තමන්ගේ හෝ තම දරුවාගේ සෞඛ්‍යයට තර්ජනයක් විය හැකි නම් ගර්භනී අවධියේ මෙන්ම දරුවාට කීර් දෙන කාලයේදී රම්දාන් උපවාසයෙන් වැළකී සිටීමට ද ඇයට අවසර දී තිබේ. උපවාස අනිවාර්ය වූ කාල සීමාවකදී මෙසේ උපවාසයෙන් වැළකී සිටින්නට ආයට සිදුවූයේ නම් අත් හැරුණු දින ගණන, තමාට හැකි විටෙක උපවාසයෙන් ගත

කිරීමට ඇයට පුළුවන. ඉහත කවර හේතුවක් නිසා හෝ මග හැරුණු දෛනික යාඥාවන් නැවත ඉටු කිරීම ඇයට අවශ්‍ය නොවේ.

නබි (සල්) තුමාණන්ගේ යුගයේදීත් ඉන් පසුවත් කාන්තාව මස්පිදයට (මුස්ලිම් දේව ස්ථානයට) ගිය නමුත්, සිකුරාදා සමූහ යාඥාවට සහභාගි වීම ඇයට අනිවාර්ය නොවීය. නමුත් පුරුෂයන්ට සිකුරාදා සමූහ නැමදුම අනිවාර්ය වකකි. කාන්තාවක් තම දරුවා රැගබලා ගනිමින් සිටිය දී, යාඥා වේලාවට මස්පිදයට යෑම අසීරු විය හැක යන කරුණා සලකා ඉස්ලාමයේ ලබා දී ඇති නිදහසකි මෙය. මෙහිදී ඇයටම ආවේණික වූ ක්‍රියාකාරීත්වය හා සම්බන්ධ ශාරීරික හා මානසික වෙනස්වීම් සැලකිල්ලට ලක් කරනු ලැබ ඇත.

□ සමාජයීය මුහුණුවර

(අ) දැරියක් හා යුවතියක් වශයෙන්:

ඇතැම් අරාබි ගෝත්‍රයන් අගර බිළිඳු දැරියන් ඝාතනය කිරීම සමාජ පිළිගැනීමක් හැටියට ගැණුන ද, අල් කුර්ආනය විසින් මෙම චාරිත්‍රය තහනම් කරන ලද අතර, එය අන් යම් මිනිස් ඝාතනයක් වශයෙන් ම අපරාධයක් කොට සලකන ලදී.

“ පණ පිටින් ම වළලනු ලැබූ දැරියන්ගෙන් ඇය කිනම් අපරාධයක් සඳහා ඝාතනය කරනු ලැබුවේදැයි විමසනු ලබන විට .. .” අල් කුර්ආන් 81: 8 සහ 9.

ගැහැණු දරුවන් ප්‍රතික්ෂේප කරන දෙමාපියන්ගේ මතය විවේචනයට ලක් කරන කුර්ආනය මෙසේ සඳහන් කරයි.

“ ගැහැණු දරුවෙකු පිළිබඳ ව ආරංචිය ඔවුන්ගෙන් කෙනෙකුට ලැබුණු කල්හී ඔහුගේ මුහුණ කළු ගැන්වී තිත් වේදනාව ඇති වේ. ඔහුට ලැබූ අයහපත් ආරංචිය හේතුවෙන් ඔහු මිනිසුන්ගෙන් සැඟවී සිටී. ‘නින්දාවෙන් ම ඒ දැරිය තබා ගන්නවාද? පස් යට ඇය වළලා දමනවාද?’ අහෝ ඔවුන් තීරණය කරන දේ තෙකරම් දුෂ්ටද?” අල් කුර්ආන් 16: 58 සහ 59.

පසුකලෙක අසාධාරණයටත්, සමානාත්මතාවයෙන් තොර බවටත් පත්වන්නට නොදී දැරියකගේ ජීවිතය බේරාගන්නවාට වඩා ඉස්ලාමය විසින් අපේක්ෂා කළේ ඇයට කාරුණික හා සාධාරණ සැලකිල්ලක් ලබා දීමයි. මේ පිළිබඳව මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාණන්ගේ කියමන පහත සඳහන් කෙරේ.

‘තමන්ගේ දියණිය පණපිටින් වළලන්නට නොපෙළඹෙන තැනැත්තා ඇය අපකීර්තියට පත් නොකරන අතරම, ඇයට වඩා තම පුතාට වැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වන්නේ නම් දෙවියන් වහන්සේ ඔහු ස්වර්ගයට ඇතුළු කර ගනියි.’ ඉබ්නු හම්බල් අංක: 1957 වාර්තා කරයි.

‘යමෙක් දියණියන් දෙදෙනෙකු ඔවුන් වැඩිවියට පත්වන තුරු රැක බලා ගන්නේ නම්, විනිශ්චය දිනයේ ඔහුත් මමත් මේ අයුරින් සිටිමු.’

මෙසේ පවසා නබි (සල්) තුමාණෝ සිය ඇඟිලි දෙකක් එක් කර පෙන්වීය.

මෙලෙසින් ම සොහොයුරියන් දෙදෙනෙකුට උපකාර වන කෙනෙකු පිළිබඳව ද මෙවැනිම නබි වදන් තිබේ. වාර්තා කළේ ඉබ්නු හම්බල් අංක: 2014

දැනුම ලබාගන්නට කාන්තාවන්ට ඇති අයිතිවාසිකම් ද පුරුෂයෙකුට දෙවැනි නොවන්නේ ය. මුහුම්මද් (සල්) තුමාණෝ පැවසූ පරිදි දැනුම සොයා ගැනීම සෑම මුස්ලිම් වරයෙකුට ම අනිවාර්යවේ. (අල් බයිහකි) මෙහිදී මුස්ලිම් භක්තිකයන් වශයෙන් සඳහන් කර ඇත්තේ ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂ යන දෙපිරිසටම යි.

(ආ) බිරිඳක් වශයෙන්

විවාහය යනු සමාජයේ අර්ධ දෙක අතර අනෙකුත් සම්බන්ධතාවය බව ද මිනිස් ජීවිතය සදාතනික කිරීමට අමතර ව මෙහි අනෙක් අරමුණ වනුයේ අනෙකුත් යහ පැවැත්ම හා ආධ්‍යාත්මික චක්‍රවල වඩවද කරුණාව හා ආදරය එහි පදනම බව ද කුර්ආන් පැහැදිලිව ම දක්වා ඇත.

විවාහය ගැන කුර්ආනයේ සඳහන් වන වඩාත් ම අරුත්බර පාඨයක් මෙසේය.

“... මෙයත් ඔහුගේ සාධකයකි. එනම් ඔබ සැනසීම ලබා ගනු පිණිස ඔහු ඔබලාගෙන් ම සහකාරියක් නිර්මාණය කළේය. ඔබලා අතර ඔහු ආදරයත් කරුණාවත් ඇති කළේය. මෙනෙහි කරන ජනතාවට එහි සාධකයන් ඇත. . .” අල් කුර්ආන් 30:21

ඉස්ලාමීය නීතියට අනුව කාන්තාවන්ට ඔවුන්ගේ කැමැත්තෙන් තොරව විවාහයකට බල කළ නොහැක.

ඉබ්න් අබ්බාස් (රලි) තුමා වාර්තා කරන අන්දමට වරක් එක්තරා ගැහැනු දැරියක් නබි (සල්) තුමාණන් වෙත පැමිණ තම පියා තමන්ට තමා අකැමැති විවාහයකට පත්වන මෙන් බල කර සිටිනා බව පැමිණිලි කර සිටියාය. නබි (සල්) තුමාණෝ ඇයට (විවාහය පිළිගැනීමට හෝ එය ප්‍රතික්ෂේප

කිරීමට) තෝරා ගැනීමකට ඉඩ දුන්නේය. වාර්තා කළේ ඉඩින් හම්බල් හදිස් අංක: 2469.

තවත් වාර්තාවක සඳහන් වන්නේ තමන් මේ විවාහය පිළිගන්නා නමුත් දෙමාපියන්ට (තමන් වෙත සැමියෙකු බලයෙන් ඉදිරිපත් කරන්නට) අයිති වාසිකමක් නැති බව කාන්තාවන්ට දන්වන්නට තමන්ට අවශ්‍ය වූ බව ඇය නඩු තුමාණන්ට පවසා සිටි බවය. ඉඩිනු මාස අංක: 1873 වාර්තා කරයි.

විවාහයේදී ඇගේ ආරක්ෂාව සඳහා වන අන් සියලු වරප්‍රසාදවලට අමතරව ඇයට සැමියා විසින් පිරිනැමෙන විවාහ දීමනාව නොහොත් මහර් තෑග්ග සම්බන්ධ අයිතිය ඇයට සම්පූර්ණයෙන් ම පවරා දී ඇත. එමෙන්ම මෙම අයිතිය ඇගේ සැමියාට හෝ පියාට පැවරෙන්නේ නැති බව විවාහ ගිවිසුමෙහි සඳහන් වේ. ඉස්ලාමයෙහි වන මේ මහර් දීමනාව ස්ත්රීන් සඳහා වූ නිත්‍ය හෝ සංකේතමය ගැණුම් වටිනාකමක් නොවේ. අනෙකුත් සංස්කෘතීන්හි වන දෑවැද්ද වඬඳු සංකල්පයක් සතු වුවද, මේ වනාහි ආදරය හා සෙනෙහස සංකේතවත් කරන තිළිණයක් හැටියට හැඳින්වීම වඩාත් නිවැරදිය.

ඉස්ලාමයේ වන යුග දිවිය පිළිබඳ හිති රිති ද ඉහළ ම මිනිස් ස්වභාවය හා මුලුමණින් ම විකෘතයි. පිරිමියාගේ හා කාන්තාවගේ ආර්ථික හා මනෝවිද්‍යාත්මක හැඩ ගැස්ම සලකා බලා, දෙදෙනාටම චක්කෙකා කෙරෙහි සමාන හිමිකම් ලබා දී තිබේ. නමුත් නායකත්වය මීට අදාළ නොවන කරුණකි. මේ වනාහි සාමූහික ජීවිතයකදී තීරණය කරන පරිද්දෙන් ම මිනිස් ස්වභාවය මත තීරණය වන්නක් වෙයි.

මෙ ගැන අල් කුර්ආනය මෙසේ පවසයි:

“.... ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පුරුෂයන්ට ඇති අයිතිවාසිකම් මෙන් ස්ත්‍රීන්ටද පුරුෂයන් කෙරෙහි ද (අයිතිවාසිකම්) තිබේ. තවද ඔවුන්ට වඩා පුරුෂයන්ට ඉහළ තත්ත්වයක් තිබිය.“ අල් කුර්ආන් 2 228

නඩත්තු කිරීම හා ආක්ෂාව සැපයීම යන අරුත දෙන “කිවාමා” යනු එබඳු ඉහළ තත්ත්වයකි. මේ වනාහි ලිංග දෙකේ ස්වභාවික වෙනස්කම් වලට අදාළ වන්නකි. නමුත් පුරුෂයාට පැවරෙන තම පවුලේ නායකත්වය පිළිබඳ භූමිකාවට ඔහු තම බිරිඳ කෙරෙහි දැඩි ආධිපත්‍යය දැක්විය යුතු බවක් අදහස් නොකෙරේ. එලෙසින් ම නීතිය ඉදිරියේ ඔහුට, වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ අනන්‍යතාවයක් හෝ වරප්‍රසාද ලැබෙන්නේයයි සිතා ගැනීම ද වැරදිය. පවුල පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ දී එකිනෙකාගේ උපදෙස් ලබාගැනීම ද අන්‍යෝන්‍ය මත - සම්ථය ද ඉස්ලාමය පැහැදිලිව අපේක්ෂා කරයි.

අල් කුර්ආනයේ සඳහන් වන උදාරණයක් මෙසේය.

“..... ඔවුන් දෙදෙනා අන්‍යෝන්‍ය සාකච්ඡාවකින් හෝ කැමැත්තෙන් දරුවාගේ කිරි වැරීමට අදහස් කරන්නේ නම් එය වරදක් නොවේ.” අල් කුර්ආන් 2: 233

බිරිඳක් වශයෙන් ඇගේ අන් සියලු ම අයිතීන් අභිබවා අල් කුර්ආනය සඳහන් වන්නාක් මෙන් ම නබි (සල්) තුමාණන් විසින් ප්‍රබල ලෙස නිර්දේශ කර ඇති වූ ද අයිතිවාසිකම නම් කරුණාන්විත සැලකිල්ල හා සහජීවනය ලැබීමේ අයිතියයි.

අල් කුර්ආනය මෙසේ කියයි:

“..... ඔවුන් සමඟ යහපත් අන්දමට හැසිරෙන්න. ඔබ ඔවුන් ප්‍රිය නොකරන්නේ නම්, අල්ලාත් යහපතක් සලසා ඇති දෙයක් ඔබ අප්‍රිය කරනවාද විය හැක.” අල් කුර්ආන 4:19.

මුහම්මද් (සල්) තුමාණෝ මෙසේ පවසා ඇත.

‘ඔබ අතරින් වඩාත්ම යහපත් තැනැත්තා ඔබගේ බිරියන්ට වඩාත් ම යහපත් තැනැත්තා ය. මම ඔබ අතරින් මගේ බිරියන්ට වඩාත් ම යහපත් තැනැත්තා වෙමි.’

‘ඔබ අතරින් වඩාත් ම පිරිපුන් වන්නේ වඩාත් ම යහපත් වර්යාවෙන් යුක්ත තැනැත්තාය. වඩාත් ම යහපත් වන්නේ තම බිරිඳට වඩාත් ම යහපත් වන තැනැත්තාය.’

‘බලන්න, බොහෝමයක් ගැහැණු තම පුරුෂයන් ගැන පැමිණිලි රැගෙන, නබි (සල්) තුමාණන් ගේ බිරියන් වෙත ආවේය.... ඔවුහු (මේ පුරුෂයන්) ඔබලා අතරින් වඩාත් ම යහපත් අය නොවන්නෝය.’ වාර්තා කළේ ඉබ්නු හම්බල් අංක: 7396.

කාන්තාවකට තම විවාහය ගැන තීරණය කිරීමේ අයිතිය දී ඇතිවාක් මෙන් අසාර්ථක විවාහ පිවිතයක් කෙළවර කිරීමට ද ඇයට අයිතිය තිබේ. එහෙත් පවුලේ ස්ථාවරත්වය උදෙසාත්, තාවකාලික මානසික කැළඹීම හා පරිපීඩිත තත්ත්වයන් යටතේ මතුවන හදිසි තීරණයන්ගෙන් පවුල් සංස්ථාව රැකදීම පිණිසත් දික්කසාදය බලාපොරොත්තු වන පුරුෂයන්ට මෙන්ම ස්ත්‍රීන්ටත් අනුගමනය කළ යුතු පියවර හා කාල සීමාවන් පණවනු ලැබ ඇත. උසාවිය ඉදිරියේ ප්‍රමාණවත් හේතු දැක්විය යුතුයැයි සඳහන් වේ. කෙසේ නමුත් විවාහ ගිවිසුමෙන් ඉඩ සැලසී

ඇතිවිටෙක උසාවියක ආධාරයෙන් තොරව ද තම සැමියාගෙන් වෙන්වීමට කාන්තාවට පුළුවන.

විවාහය හා දික්කසාදය සම්බන්ධ ඉස්ලාමීය නීතියේ ඇතැම් කරුණු විශේෂ පුළුල් සාකච්ඡාවටත් විමසුමටත් ලක්විය යුතු වේවාය. එවිට ඒවා අවබෝධ කරගැනීම පහසු වේ. (බහු විවාහය යනු පොදුවේ සියලු ජාතීන් අතරම පැවති ක්‍රමයකි. මෑත සියවස් වනතුරු තුළදී හා ක්‍රිස්තියානි ආගම්වල පවා එය අනුමත කර තිබුණි. බහු විවාහය සම්බන්ධයෙන් කොන්දේසි හා නීති පනවා, එක් ප්‍රමාණයකට සීමා කළ විකම ආගමික ග්‍රන්ථය අල් කුර්ආන් පමණි. ඇතැම් විට වෙනස් වූ ස්ථානවල හා කාලවල සමාජයක හෝ පුද්ගලිකව හෝ ඇතිවිය හැකි ප්‍රශ්නවලදී දික්කසාදය වඩා සුදුසු විසඳුමක් විය හැකි හෙයින් බහු විවාහ ක්‍රමය ඉස්ලාමය විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කර නැත.)

ඔබ භාර්යාවන් දික්කසාද කර ඔවුන්ගේ නියමිත කාලය සම්පූර්ණ කළ විට විනිතව ඔවුන් රඳවා ගන්න. නැතහොත් සිරිත් අනුව මුදවා හරින්න. ඔබ විසින් සීමාව ඉක්මවා හිරිහැරයක් කරන්නට ඔවුන් රඳවා නොගන්න. අල් කුර්ආන් 2: 231, 2: මේ සමඟ 229 සහ 33: 49 ද කියවන්න.

(ඇ) මවක් වශයෙන්

ඉස්ලාමයේ දෙමාපියන්ට කරුණාව දැක්වීම දෙවැනි කොට ගත්තේ දෙවියන් වහන්සේට නැමදුම් කිරීමට පමණක්ය.

“අපි මිනිසාට ඔහුගේ දෙමාපියන් ගැන ඔව්දන් දුනිමු. ඔහුගේ මව බෙලහීනයෙන් ඔහු ඉසුලුවාය. . .” අල් කුර්ආන් 31: 14 මේ සමඟ 46: 15 සහ 29: 8 ද කියවන්න.

මීට අමතරව මව්වරුන්ට හොඳින් සැලකීම පිළිඳව කුර්ආනයේ විශේෂ නිර්දේශ ද කර ඇත.

“ඔහු හැර අන් කිසිවෙකුට නැමදුම් නොකරන ලෙසත් දෙමාපියන්ට කරුණාවන්ත විය යුතු බවත් අල්ලාන් ඔබට නියෝග කර ඇත.” අල් කුර්ආන් 17: 23

මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාණන් වෙත පැමැණි මිනිසෙක් “දෙවියන් වහන්සේගේ දූතයාණෙනි, මගේ යහපත් සැලකිල්ල සඳහා වඩාත් ම සුදුස්සා කවරෙක් ද?” යි විමසුවේය. “ඔබේ මව.” යයි නබි (සල්) තුමාණෝ පිළිතුරු දුන්නේය. “රිළඟට කවරෙක්ද?” යි ඒ මිනිසා විමසූ විටදී නබි (සල්) තුමාණන් “ඔබේ මව” යනුවෙන් පිළිතුරු දුන්නේය. “රිළඟට කවුරුන්දැයි ඔහු නැවත විමසූවිට, “ඔබේ මව” යයි නබි (සල්) තුමාණෝ පැවසුවේය. “රිටත් පසු කවරෙක්ද?” යනු ඒ මිනිසා සිටි වන වරටත් ඇසූ විට “ඔබේ පියා,” යයි නබි (සල්) පැවසීය. අල් බුහාරි සහ මුස්ලිම් වාර්තා කළහ.

“ස්වර්ගය ඇත්තේ මවගේ පා මුළය.” යනු ප්‍රකට වූ නබි වදනකි. අල් නසායි, ඉබ්නු මාජා සහ අන්මද් වාර්තා කළහ.

කාන්තාවන්ට යහපත්වීම තෘග්ග්‍යවීම ගති ලක්ෂණයකි. ඔවුන්ට අකාරුණික වීම නපුරකි.

□ ආර්ථික මුහුණුවර

ඉස්ලාමයට පෙර කාලයේදීත්, මේ සියවස දක්වාත් කාන්තාවන්ගෙන් බැහැරව තිබූ අයිතියක් ඉස්ලාම් මගින් ඇයට පවරා දෙනු ලැබුණු වය, දේපල සතු කරගැනීමේ අයිතියයි. ඉස්ලාමය නීතියට අනුව ස්ත්‍රීයකගේ මුදල්, ගේ දොර, වතු-පිටි

හා අනෙකුත් දේපල පිළිබඳව අයිතිය සම්පූර්ණයෙන් ම පිළිගැනෙන්නේය. තමන්ගේ දේපල වලින් කොටසක් හෝ සියල්ල මිල දී ගන්නට, විකිණීමට, උකස් තැබීමට හෝ බදු දීමට විවාහක වුවත්, අවිවාහක වුවත් ස්ත්‍රියකට අයිතිවාසිකම් දෙනු ලැබේ. ස්ත්‍රියක වූ පමණින් ඇය බාලයෙකු වශයෙන් සැලකිය යුතු බව ඉස්ලාමීය නීතියේ කවර තැනකවත් සඳහන් නොවේ.

ඇය විවාහ වෙන්නට පෙර සතු කරගත් දේපලවලට මෙන් ම විවාහයෙන් පසු සතු කරගත් කවර හම් දේපලකට ද මෙම අයිතිය බලපැවැත්වෙන බව සඳහන් කළ යුතුයි.

රැකියාවක් කිරීම සම්බන්ධ ඇයගේ අයිතිය ගැන සාකච්ඡා කරන විට ඉස්ලාමය, අයට සමාජය තුළ මවක් හා බිරිඳක් වශයෙන් පැවරෙන භූමිකාව ප්‍රමුඛ තැන්හි ලා සලකන බව මතකයේ තබා ගත යුතුයි. ඒ වනාහි ඇගේ වඩාත් ම පූජනීය හා අනිවාර්යතම වගකීමයි. මානසික ගැටුම් වලින් තොර, සෘජු ගුණ ගරුක සහ දයාවෙන් හැඩගැන්වූන දරුවෙකු වැඩීම සේවිකාවන්ට හෝ ආවතේව කාර්යන්ට කළ හැක්කක් නොවේ. ජාතියක අනාගතය තීරණය කරන විබදු ප්‍රබල වගකීමක නියැලීම හුදු කාලය අපතේ හැරීමක් වශයෙන් සැලකීම වැරදකි.

එහෙත් අවශ්‍ය වූ විටෙක ස්ත්‍රියකට රැකියාවක් කිරීම තහනම් කෙරෙන කිසිදු තහංචියක් ඉස්ලාමයේ නැත. විශේෂයෙන් ම සමාජය ඇයගෙන් බලාපොරොත්තු වන, ඇගේ ස්වභාවයට ගැළපෙන රැකියාවක නියැලීමට ඇයට සම්පූර්ණ අයිතිය ඇත. හෙදකම, ගුරු වෘත්තිය, (විශේෂයෙන් ළමයින්ට ඉගැන්වීම) වෛද්‍ය වෘත්තිය ආදී රැකියා මෙහිදී විශේෂයෙන් සැලකේ.

එමෙන්ම, කවර යම් හෝ ක්ෂේත්‍රයක දී ස්ත්‍රියක සතු අපූර්ව කුශලතාවයක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමෙහි කිසිදු බාධාවක් නොමැත. ස්ත්‍රියකගේ චින්තවේගාත්මක ස්වභාවය කරණ කොටගෙන විනිශ්චය කරුවකුගේ බඳු තත්ත්වයක් සඳහා ඇයගේ සුදුසු බව පිළිබඳ බොහෝ අය සැක පහළ කළ ද අඩු හනිලා සහ අල් තබර වැනි ඉස්ලාමීය වියකුන් විසින් මෙහි වරදක් නැති බව පවසා ඇත. ඊට අමතරව ඉස්ලාමය කාන්තාවකට බුදුල් උරුමය ද ඉස්ලාම් ලබා දී ඇති අතර ඇගේ කොටස සඳහා අයිතිය ඉල්ලා සිටීමට ඇගේ පියාට හෝ සැමියාට වුවද අවසර නැත.

“දෙමාපියන් හා ඥාතීන් විසින් හැර දමා ගිය දේවල් පිරිමියාට කොටසක් තිබේ. දෙමාපියන් හා ඥාතීන් විසින් දමාගිය දේවල ස්ත්‍රීන්ට ද කොටසක් ඇත. එය ස්වල්පයක් හෝ අධිකව, නියමිත ප්‍රමාණයක් හෝ තිබුණත් මෙය අදාළය.”
අල් කුර්ආන් 4: 7

උරුමය වශයෙන් බොහෝ විට ඇයට ලැබෙන්නේ පුරුෂයෙකුට ලැබෙන තරමින් අඩක ප්‍රමාණයකය කොටසකි. එහෙත් ඉන් ඇය පුරුෂයෙකුගේ අඩක් පමණක් වටිනවා යැයි කිසිවිටෙකත් අදහස් නොවේ. ඉස්ලාමයේ ස්ත්‍රිය පිළිබඳ වූ ප්‍රබල සමානාත්මතාවය ගැන සලකන කල මෙහි යම් පරස්පරතාවයක් මතුවිය හැකි නමුත් ඉස්ලාමීය නීති නීතියේ ස්ත්‍රියත්, පුරුෂයාත් අතර ආර්ථික වශයෙන් පවත්නා විවිධත්වය අනුව මේ පිළිබඳ ව නිසිලෙස සලකා බැලිය යුතුයි. ඉස්ලාමීය පුරුෂයා තම බිරිය හා දරුවන් නඩත්තු කිරීම, යම් අවශ්‍යතාවයක් මත වූ විටෙක සිය නෑයින් (විශේෂයෙන් ස්ත්‍රී පක්ෂයේ අය) සඳහා වියදම් කිරීම ආදී වගකීම් වලට බැඳී සිටියි. මෙම වගකීම හුදෙක් ඔහුගේ බිරිඳගේ ධනය (ඇය ලබන වැටුප්, කුලී, ලාබාංශ හා අනෙකුත් නිත්‍යානුකූල

ආදායම්) හේතුකොටගෙන වෙනස් වූ පමණින් අවලංගු වන්නේ හෝ ලිහිල් වන්නේ හෝ නැත.

කාන්තාව තවත් අතකින් ආර්ථික වශයෙන් වඩා සුරක්ෂිත වන අතර ඇගේ දේපල ආදී ධනය කෙරෙහි කවර හෝ යම් අයිතිවාසිකම්, වෙන කෙනෙකුට ඉල්ලීමක් කළ නොහැකිය. විවාහයට පෙරාතුව ඇ සතු වූ ධනය ඇගේ විවාහක සැමියාට නොපැවරෙන අතර ඇගේ පෙළපත් නම් පවා නොවෙනස්ව භාවිතා කළ හැකිය. විවාහයෙන් පසු ඇගේ දේපල හෝ ඇ ලබන ආදායමින් පවුලේ යහපත සඳහා වැය කළ යුතු යයි බලපෑමක් ද නොවේ. විවාහ අවසිරාවේ දී තම සැමියාගෙන් ලබන මහර් දීමනාවට මුලුමනින් ම හිමිකම් කියන්නේ ඇයයි. ඇය දික්කසාද වූ විටෙක වෙන්වූ ස්වාමි පුරුෂයාගෙන් ඇයට නඩත්තු මුදලක් ද හිමිවන්නේය.

සමස්ථ ඉස්ලාමීය නෛතික ව්‍යුහය තුළ පාරම්පරික උරුමය (inheritance) පිළිබඳ නීතිමය තත්ත්වය පරීක්ෂා කර බලන විට ස්ත්‍රීය කෙරෙහි සාධාරණය පමණක් නොව සුවිශේෂ අනුකම්පාවක් ද යොමුව ඇත බව පෙනී යන්නේය.

□ දේශපාලනමය මුහුණුවර

ඉස්ලාමීය ඉගැන්වීම් හෝ ඉස්ලාමීය ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ ඉතිහාසය සම්බන්ධ ඕනෑම සාධාරණ සුපරීක්ෂණයක දී දේශපාලන හිමිකම් වශයෙන් අප සඳහන් කරන තත්ත්වයෙහි ලා ස්ත්‍රීයන් පුරුෂයන් අතර සමානාත්මතාවය මනාව පැහැදිලි වන්නේය.

ජන්දය දීමේ අයිතිය මෙන් දේශපාලන තනතුරුවලට නම් කරනු ලැබීමේ අයිතිය ද මේ යටතේ ගැනේ. එමෙන් ම පොදු

කටයුතුවල කානතාවන්ගේ සහභාගිත්වය ද මෙහි අඩංගු වේ. ගැඹුරු සාකච්ඡාවලට සහභාගි වෙමින් නඩි (සල්) තුමාණන් සමඟ පවා - වාද විවාද කළ ස්ත්රීන් පිළිබඳ ව නිදර්ශන කුර්ආනයේ මෙන් ම ඉස්ලාමීය ඉතිහාසයේ ද සඳහන් වේ.

අල් කුර්ආන් 58: 1 සිට 4 දක්වා; 60: 10 සිට 12 දක්වා.

උමර් ඉබින් අල් හත්තාඩ් (රලි0 කලීෆා වරයාගේ සමයෙහි මුස්ලිම් දෙවස්ථානය තුළ ඔහු සමඟ වාද කළ එක්තරා ස්ත්රියක් තම තර්කය සනාථ කළාය. “මෙම කාන්තාව නිවැරදි ය උමර් වැරදිය.” යනුවෙන් සෙනඟ ඉදිරියේදී උමර් (ජනාධිපති) කලීෆාවරයා ප්‍රකාශ කළේය.

අල් කුර්ආනයේ සඳහන් නොවෙතත් නඩි (සල්) තුමාණන්ගේ හදිසයක අර්ථ කථනයට අනුව කාන්තාවකට රාජ්‍ය නායක තනතුර සුදුසු නොවන්නේය. “කාන්තාවක් නායකත්වයට තොරාගත් ජනතාවට ප්‍රගතියක් නොවන්නේය.” යනු මෙම හදිසයේ සරළ පරිවර්තනයකි.

නමුත් මේ සීමාකිරීම කාන්තාවගේ ගරු කටයුතු බව කිය යුතුය. මේ වනාහි කාන්තාවකගේ හා පුරුෂයෙකුගේ ජීව විද්‍යාත්මක හා මනෝ විද්‍යාත්මක සැකැස්මේ ස්වාභාවික වෙනස්කම් වලට අදාළ වන්නකි.

ඉස්ලාමයට අනුව රාජ්‍යයක නායකයා හුදෙක් නාමිකව මුල් පුවට හොබවන්නෙක් පමණක් නොවේ. ඔහු සිකුරාදා හා උත්සව අවස්ථාවන්හී යාඥා මෙහෙයට මූලික වන්නෙකි. සිය ජනතාවගේ ආරක්ෂාව හා යහපැවැත්ම පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ කර්තව්‍යයෙහි අඛණ්ඩව නියැළෙන්නෙකි. මෙවැනි ක්‍රියාකාරී තනතුර බඳු ඒ හා සමාන තත්ත්වය ස්ත්‍රියකගේ සාමාන්‍ය ශාරීරික හා මනෝ විද්‍යාත්මක ගොඩනැගුමට අනුව

ඇයට සුදුසු නොවේ. මාසික ආර්තව සමයෙදීත්, ගර්භණී කාල සීමාවේදීත් කාන්තාව විවිධ ශාරීරික හා මනෝ විද්‍යාත්මක විපර්යාසයන්ට පත්වන බව වෛද්‍ය විද්‍යාඥ මතයකි. හදිසි අවිච්ඡිද්ධ වචන වෙනස්කම් උද්ගතවීමෙන් එය ඇගේ තීරණ කෙරෙහි අයථා බලපෑම් අති කරන්නට පුළුවන. මෙම කාලසීමාවන් තුළ දී අධික පීඩා සහගත තත්ත්වයක් නිසා වෙනත් අභිතකර තත්ත්ව ද උද්ගත වන්නට පවා ඉඩා තිබේ. ඊටත් වඩා කාන්තාවකගේ සහජ ස්වභාවය මෙබඳු තීරණ ගැනීමේ දී අවශ්‍ය වන උපරිම බුද්ධිමය බව හා අවම භාවාත්මක කැළඹිලි සහගත බවට පරස්පර වෙයි.

නූතන යුගයේ පවා බෙහෙවින් සංවර්ධිත රටවල ද රාජ්‍ය නායිකාවක් හැටියට පත්ව හුදු නාමමාත්‍ර නායකයකුට වැඩියෙන් ක්‍රියාකාරී වන ස්ත්‍රීයක් හෝ හමුදාවක අණදෙන නිලධාරී තනතුර කාර්යක්ෂමව භාග්‍යවත් ස්ත්‍රීයක් පාර්ලිමේන්තුව වැනි අනෙකුත් සමාන ආයතනයක් සමානුපාත සංඛ්‍යාවක කාන්තා නියෝජනයක් හෝ දැක්ම දුෂ්කර ය. මෙය විවිධ ජාතීන් තුළ තවමත් පවත්නා පසුබටකම හෝ ස්ත්‍රීයකට රාජ්‍ය නායකත්වය හිමි කරගැනීම කෙරෙහි තවමත් පවත්නා ව්‍යවස්ථාමය සීමා කිරීම්වල ප්‍රතිඵලයක් හැටියට දැක්වීමට කිසිවෙකුට නුපුළුවන. මේ වනාහි කාන්තාවක්, පුරුෂයාත් අතර පවතින සවාභාවිකවත් තර්කානුරූප වූත් වෙනස්කම් ඇය ඔහුට වඩා බාල තත්ත්වයෙහි හෝ හීන තත්ත්වයෙහි ලා ගැනීමට සාදක නොවේ. ඉන් හැඟෙන්නේ ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂයට ම පැවරී ඇති අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් බෙදාගත යුතු භූමිකාවන් ඇති බවයි.

2. අවසානය

මෙම ලිපියේ මුල් කොටස මෙහි දී සාකච්ඡාවට ලක්ව ඇති කරුණු පිළිබඳව විවිධ සමාජයන් හා සංස්කෘතීන් තුළ

පවත්නා මිනි මතාන්තර ගැන විස්තර කරන ලදී. මේ විස්තරවලින් කොටසකින් අල් කුර්ආන් මගින් ඉස්ලාමය වින්තනය සකස් කිරීමෙන් වසර 1,300කට පමණ පසුව, චිනම් දහනව වැනි සියවසේ දී පැවැති සාමාන්‍ය නැඹුරුව ද ඇතුළත් කරගෙන තිබේ.

ලිපියේ දෙවැනි කොටස ඉස්ලාමය තුළ කාන්තාවන්ට හිමි තත්ත්වය ලුහුඬින් විභාග කරයි. මෙම පැහැදිලි කිරීම් වලට සාදක වී ඇත්තේ ඉස්ලාමයේ මූලික හා සම්මත දැනුම් තුළින් ලබාගත් කරුණුවේ. මෙය මුස්ලිම්වරුන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ මිණුම් දණ්ඩක් හැටියට ගත හැකිය. ඇත්ත වශයෙන් ම ඇතැම් පරිහානිමය අවස්ථාවල දී මුස්ලිම් භක්තිකයන් පවා මෙම ඉගැන්වීම් හරියාකාරව අනුගමනය කර නැති බව ද කිව යුතුයි.

ඇතැම් ලේඛකයන් විසින් මෙබඳු අපගමන තත්ත්වයන් අසාධාරණ අයුරින් අධික ලෙස චෝදනා නගා ඇති බව අපි දකිමු. චවැනි අනිසි සිද්ධීන්, ඉස්ලාමයේ මූලික ඉගැන්වීම් පිළිබඳව සාධාරණ හා නිවැරදි අධ්‍යයනයකින් තොරව බටහිර රටවල ලේඛකයන් විසින් ඉස්ලාමීය ඉගැන්වීම් නියෝජනය කරන්නට යොදාගෙන ඇත. කෙසේ වුවද පහත දැක්වෙන කරුණු මතකයෙහි තබා ගත යුතුය.

1. ක්‍රි.ව. හත්වැනි සියවසට පටන් ම මුස්ලිම්වරුන්ගේ ඉතිහාසය, විවිධ ජීවන රටා අනුගමනය කරන ජනතාව අතර සුවිශේෂ ජයග්‍රහණ උදා කරගත් කාන්තාවන් පිළිබඳව සඳහන් වලින් පොහොසත්ය. නද්වී ඒ. සුලෙයිමාන්ගේ මුස්ලිම් කාන්තාවන්ගේ වීර ක්‍රියාවන් සහ සිද්දීන් ගේ ඉස්ලාමයේ කාන්තාවන් යන පොත් බලන්න.

2. කාන්තාවකට සිදුවෙන කවර හෝ යම් අසාධාරණයක් ඉස්ලාමීය නීතියේ කවර හෝ බලපෑමක් හේතු කොටගෙන පැන නැගී ඇතැයි පැවසීම අයුක්ති සහගත වන අතර ඉස්ලාමීය නීති පද්ධතිය තුළ කාන්තාවකට පිරිනැමෙන පැහැදිලි නෛතික අයිතිවාසිකමක් අවලංගු කිරීමට හෝ විකෘති කිරීමට කිසිවෙකුට අයිතියක් ද නැත.

3. ඉතිහාසය පුරාම අපක්ෂපාත නිරීක්ෂකයන් විසින් ඉස්ලාමීය කාන්තාවගේ කීර්තිමත් බව, පාරිශුද්ධතාවය හා මාතෘත්වය දැඩි ලෙස පැසසුමට ලක් කොට තිබේ.

විලෙසින් ම වත්මන් යුගයේ දී මුස්ලිම් නොවන කාන්තාවන් විසින් සාක්ෂාත් කරගෙන ඇති ජ්‍යෙෂ්ඨ තත්ත්වය හුදෙක් ස්වාභාවික ප්‍රගතිය හෝ පුරුෂයන්ගේ අනුකම්පාව මත උදා වූ දැයක් නොවන බව ද කිව යුතුයි. මේ වනාහි කාන්තාවගේ පක්ෂයෙන් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ කරන ලද අරගල හා පරිත්‍යාග හේතු කොටගෙන ඇගේ සහභාගිත්වය සමාජයට අවශ්‍ය වූ (ලෝක යුද්ධය හා තාක්ෂණික විප්ලව කාලය බඳු) අවස්ථාවන්හි ඇය විසින් උදාකර ගත් තත්ත්වයයි.

ඉස්ලාමය විසින් ඇයට මෙබඳු සානුකම්පිත හා විශේෂිත තත්ත්වයක් පිරිනමනු ලැබ ඇත්තේ හුදෙක් හත්වැනි ශත වර්ෂයේ සමාජ වාතාවරණය සංකේතවත් කරන්නටවත්, කාන්තාව හෝ කාන්තාවාදී ආයතන මගින් කෙරුණු බලපෑම් නිසාවත් නොව ඉස්ලාමීය ඉගැන්වීමෙහ අනිවාර්ය සත්‍යගරුක බව සාදක කොටගෙනයි.

මෙහි දී ඉතා පැහැදිලිව ඔප්පුවන කරුණ නම්, ශුද්ධ වූ කුර්ආනයේ දිව්‍යමය මූලාරම්භය සහ ඉස්ලාමයේ පණිවුඩයේ සත්‍යතාවය වේ. මානව දර්ශනයන් මෙන් නොව මිනිස්

පරිසරයේ සිමා කිරීම් වලින් බොහෝ ඇතට දිව යමින් මානවවාදී සංගල්පයන් බිහි කරමින් අති ස්ථීරසාර ලෙසින් ම විය ගොඩනැගී ඇති ආකාරය අපට පෙනේ. මෙය සැබැවින් ම සර්වඥවූත් සියල්ල දන්නාවූත් දෙවියන් වහන්සේගේ පණිවුඩයයි. දෙවියන් වහන්සේගේ ඥානයත්, දැනුමත් මිනිස් චින්තනයේ දියුණුවේ උච්චතම අවස්ථාවටත් බොහෝ ඉහළින් වැජඹෙන්නේය.